

N:o 153.

Af Herr Liss Olof Larsson: Om upphäfvande af 12 § och tillägg till 23 § 1 mom. i gällande förordning angående vilkoren för försäljning af bränvin.

Oaktadt de motioner, som tillförene blifvit väckta inom denna Kammare, rörande borttagande af den i 12 § af nu gällande lag om bränvinsförsäljning vissa gästgifvare förunnade privilegier, blifvit afslagna; vågar jag ändock förnya en sådan motion, då behovet af en sådan förändring kvarstår oförändradt och blifver allt mera kämbart ju mera man lærer sig inse, att, så länge lagen medgifver vissa individer rätt att emot hela kommuners enhälliga vilja bedriva en rörelse, som till sina verkningar mest af allt bidrager till fattigvårdstungans förökande och motverkar, om icke omöjliggör, kommunens sträfvan att upprätthålla sedlighet och god ordning; så länge blifver stadgandet i sista mom. 38 § af gällande kommunallag endast ett tomt ord för vissa kommuner. Att den ena kommunen, som var lycklig nog att icke ega en bränvinsförsäljande gästgifvare, då 1855 års bränvinslagstiftning tillkom, skall vara nog lycklig att ega full rättighet att förhindra inrättandet af sådan försäljning, under det andra äro helt och hållet i mistning af en sådan för kommunens välbefinnande så nödvändig rättighet, är en olikhet inför lagen, som ej väl öfverensstämmer med våra berättigade anspråk om likhet inför lagen.

Att någon orättvisa skulle vederfaras den, som fått sig dessa rättigheter tillerkända, om dessa borttoges, kan icke med fog påstås, då denna rättighet före 1855 års lag knappast hade något värde, utan fick det höga värde de nu ega just genom samma lag, och detta utan att de för erhållandet af ett sådant privilegium ålades någon motsvarande skyldighet.

Att påståendet, det de skjutsningsskyldige skulle blifva mera betungade om detta privilegium fråntogs gästgifvarne, icke helier kan utgöra något giltigt skäl för afslag å min framställning, är tydligt och klart, då det alltid blir kommunen — de skjutsningsskyldige, som i likhet med andra kommuner, der sådant privilegium icke finnes, sjelfva komma att bestämma huruvida utskänkingsrättigheten skall upphöra eller ej.

Att då husbehofsbränningen genom samma lag helt och hållet omintetgjordes utan att lemna någon ersättning till de jordbrukare, som ansågo denna rättighet för ganska värdefull; hvarföre en sådan ömhet för dessa krogidkande gästgivare?

Man har blifvit hänvisad till taxeringskomitéerna, hvilka genom hög taxering kunde omöjliggöra försäljningsrättighetens utöfvande; men så vidt jag vet lemna gällande instruktion för taxeringsförrättningarna ingen rättighet till att genom en hög beskattning söka qväfva ett yrke, som utöfvas på grund af gällande lag, äfven då detta yrke kan anses för förhatligt och skadligt; och dessutom är det icke taxeringskomitéerna, som i sista hand bestämma afgiftens belopp, ty rättigheten att klaga står ju alltid öppen, och ofta nog har man funnit att detta icke skett utan ett för den klagande lyckligt resultat.

Uti 23 § 1 mom. samma lag anser jag nödigt, att efter orden »Konungens Befallningshafvande» tillägges, »som, när så aktas nödigt, lemna föreskrift om sådan rättighets utöfvande.» Detta tillägg anser jag nödigt derföre att erfarenheten visat att rättigheten för passagerarefartyg, att, äfven när de ligga vid land, och till och med under tider då försäljning af bränvin å andra sådana försäljningsställen är förbjuden, fritt utöfva sådan försäljning, verkat mycket skadligt; och jag dessutom finner en sådan rättighet för fartyg stridande emot föreskriften i 14 § försäljningslagen, der det bestämmes att både kommunalnämnd och stämma skall höras, innan bränvinsutskänkning kan tillåtas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt vågar jag föreslå:

att Riksdagen måtte be luta upphäfvandet af det i 12 § af gällande lag om bränvinsförsäljning vissa gästgivare förunnade privilegier;

och att till 1 mom. 23 § samma förordning måtte fogas det tillägg, att Konungens Befallningshafvande måtte tillerkännas rätt att bestämma, om och på hvad vilkor utskänkning af spirituosa å passagerarefartyg må utöfvas då dessa ligga vid land.

Om remiss anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1871.

Liss Ol. Larsson.